

berent cedentes me apud te semper fuisse, etiam antequam mundus esset. Ecce ex mente D. Cyrilli Christus postulat à Deo Patre, ut bonam opinionem, atque egregiam existimationem de se ingerat hominibus: talem opinionem, atque fidem hominibus de me largiaris: quæ oratio, utpote efficaciter facta, exaudita fuit à Patre, juxta illud Joan. 12. n. 28. Clarificavi, & iterum clarificabo: Quid est quod dum Christus orat pro propria vita, orat voluntate conditionata. Non sicut ego volo, sed sicut tu: At veluti quadam velleitate, ad ostendendam veritatem naturæ humanæ; at cum deprecationem facit pro opinione nominis sui, ac claritate, & existimatione sui honoris, ac claritatis, quam habuit apud Patrem, antequam mundus esset; & efficaci, & absoluta voluntate ad Patrem orat; quia & si meus JESUS pro omnium salute voluit vitam dare, tamen eximium splendorem suæ nobilitatis nullo modo voluit obnubilari: vita decidat, intacta tamen permaneat ingenua nobilitas, inde magis ipsa irradiat, & clarescit.

Joan. 12.

Christus pro nobis dat vitam sine læsione sui nominis.

QUÆSTIO III.

Quenam est lux ista, cui Dominus comparat suos Discipulos, cum eis ait: Vos estis lux mundi?

13. Difficultas quaestio.

At Christus Dominus suis ministris Evangelicis: Vos estis lux mundi: Quenam est ista lux, cui Discipuli comparantur? Est ne forsitan lux Lampadis, vel Candelæ? minime; nam talis lux respondet consumptione olei, vel ceræ; lux autem Apostolica nullius dispendio fulget. Est ne forsitan lux dici, vel Solis, ut communiter dicitur: tamen hoc non potest stare; nam lux Solis, quamvis magna, & præclara lux sit, splendet die, nocte verò, ac crepusculo deficit: lux autem Evangelica, in nullo tempore, vel momento disparat, sed semper irradiat, & ex hoc etiam principio hæc lux, nec est Luna, nec auroræ, quia hæc die obscurantur. Quæ ergo lux est ista, de qua Evangelium loquitur?

14.

Eccles. 50.

Innoc. III.

Dico ad quaestionem, quod hæc quædam lux est eminentissima, quæ est lux Solis, Lunæ, Auroræ, ac Stellarum. Lux Evangelica eminentissimè has omnes luces in se continet. Loquens Ecclesiasticus de Sancto Pontifice Simone, ait de illo cap. 50. n. 6. Quasi stella matutina, quasi Luna plena in diebus suis lucet, vel quasi Sol resurgens: seu ut alii legunt, ardens; sic iste effulsit in templo Dei: Si ergo Sanctus Pontifex combinatur cum Sole, qui est luminare majus, ad quid etiam confertur cum minoribus, Luna, & Aurora: Summus Pontifex Innocentius III. serm. 2. de Assumptione, ait: Luna lucet nocte, aurora in diluculo, Sol in die: Magno cum fundamentum comparatur Pontifex cum Sole, Luna, Aurora. Sol præclarissima luce die fulget, nocte verò absconditur; Luna præclara noctis lux, die verò disparat; Aurora præclarissimè in diluculo scin-

tillat; die tamen, ac nocte viduata suis radiis incedit. Merito ergo inde astruitur, quod Præclarus evangelicus se habeat veluti Sol, Luna, & Aurora; nam in omni momento, instanti, ac temporis differentia, debet assistere, fulgere, ac resplendere sua persona, vita, exemplo, ac doctrina, itaut nunquam deficiat, ac desit, sive die, sive nocte, sive matutino tempore.

Præclarus Ecclesiasticus lux eminentissima Solis, Luna, & stellatum.

Verus Prælati sit tanquam Sol claritate ardens erga Deum, & erga proximos, ut omnes Deum agnoscant, & adorent. Magno amoris affectu Anima Sancta suum dilectum Christum JESUS quærebat dicendo: tenui eum, & non dimittam, donec introducam in domum matris meæ. Cantico. 1. n. 4. non ut ibi ab eo discederet, sed ut efficacius, ac per omne tempus ejus præsentia frueretur, ut ibi notant D. Gregor. Cassiodor. Philo Carp. Jacob cum luctaretur cum Deo, eique esset dictum à Domino, quod jam erat tempus cessandi à lucta, tunc ait: Non dimittam te, nisi benedixeris mihi: Genes. 32. n. 26. Jacob ut dimittat Deum, pactum interponit: nisi benedixeris mihi. Anima verò Sancta omnem interventionem excludit, & absolute: Non dimittam te. Jacob quamvis Vir justus, benedictionem, & sub ea bona temporalia intendebat; ut anima Sancta Dei claritate vulnerata: Vulnerasti cor meum: nihil aliud intendebat nisi tantum suum sponsum, & ideo sine pacto absolute dicebat: Non dimittam te: nam ut rectè ait D. Bernard. Non dimittam te, nolo benedictionem tuam, sed te: Jacob benedictione obtenta, dimittit Dominum disponebat; minime verò Sponsa, quia ipsum solum quærebat, ut subdit, donec introducam in domum matris meæ: Cur non in propriam domum, quam ipsa habebat; ut notat Ghislerius, sed in domum genitricis suæ; quia Anima Sancta ita exoptabat suum dilectum, ut non solum sibi esset, sed etiam omnibus fratribus suis, & amicis, ac cognatis, & ideo desiderabat introducere non in domum peculiarem, sed communem omnibus, ad quam universi aditum habuissent.

15. D. Gregor. Cassiodor. Philo Carp. Genes. 32.

Verus Prælati sit tanquam Luna plena, quæ habet hanc excellentiam, quod in tenebroso horribili noctis, cum omnia te defunt, ac gravem tenebrarum iocuntur, & te undique terrificant, illa tibi favorabiliter associans te illuminat, custodit, ac dirigit, ait Regius Vates Psalm. 88. n. 8. Luna perfecta in æternum, testis in Cælo fidelis Luna est testis fidelis Divinæ Providentiæ, ejusque Divinæ bonitatis: & cur non potius hoc præstabit Sol, sed Luna? Angelomus, testis fidelis divinæ gratiæ: Nam Luna in densissima caligine noctis; quando homo ab omnibus est viduatus, pavore, ac horrore plenus, ipsa tunc benignè tibi adest, illuminans, protegens, ac custodiens ab omni adversitate, testis fidelis Divinæ Providentiæ, ejusque bonitatis; nam quanto quis est magis ab omnibus destitutus, in magnoque rerum discrimine versatur, tanto magis sibi vendicat divinam protectionem, ut eum dirigat, illuminet, & custodiat, cujus naturam maxime debet prædicator, ac Præsul imitari.

D. Bernsd. Juhus solum vult Deum, & non alia: hoc non sibi tantum, sed omnibus. Ghislerius.

Ait Dominus ad Jeremiam cap. 1. n. 17. & 18. Loquere ad eos omnia, quæ ego præcipio tibi; ego quippe dedi te hodie in civitatem munitam, & in

Angello mus. Verus Præclarus dirigat ac protegit.

18. Jerem. 1.

in columnam ferream, & in murum æneum super omnem terram Regibus Juda, &c. Ecce Jeremias constituitur à Deo prædicator super omnem terram: loquere ad eos: Et ad hoc constituitur Jeremias fortissimus contra omnes adversarios; primò, ut Civitas munita, quæ se optimè propugnat; secundò ut columna ferrea, quæ omnia onera sibi imposta sustinet.

Doctor docendo, & prædicando suos custodiat ab omni malo.

Hugo.

Exod. 28.

18. Rabbanus.

Apoc. 3.

Apoc. 22. Beda Ansbet.

Prædicator sua doctrina expellat tenebras peccatorum, & annuntiet Christum. Rupertus Hugo.

Tertiò quasi murus æneus: & in murum æneum: qui bellica tormenta sine læsione fert, & repellit; sic Præco Dei, & Pastor bonus sit murus æneus suos custodiens, & defendens fono, ac tinnitu prædicationis, ac exhortationum salutarium, quibus suos prædicator custodit, ac protegit ab adversariorum tentationibus, tanquam à telis acutissimis, ut salvi, & securi constituantur. Cardinalis Hugo ait: Dicitur murus æneus per defensionem ovium à lupis, quod facit zelus justitiæ; æneus verò per sonum prædicationis; nisi enim Sacerdos intrat tabernaculum cum sonitu tintinnabulorum, morietur: Exod. 28.

Prælati, ac Doctor sit tanquam stella quæ ducit ad Christum, ut notat Rabbanus, & præstitit stella Magorum, & sit tanquam non ut quælibet stella, sed ut stella matutina, & aurora, quæ exurgens denotat adventum Solem: sic & Doctor sua Doctrina denotet Christum jam adventum in anima. Episcopo Thyatiræ dicitur: Dabo illi stellam matutinam: Apocalyp. 3. n. 28. Christus est stella matutina, ut ibi ex multis explicavi tom. 1. in Apocalyp. q. 67. n. 543. Dicitur stella matutina sicut & 22. Apocalyp. n. 16. ut rectè explicant Beda, Ansbet, dicentes Christus stella matutina, qui in tenebris noctis nostræ apparuit, quia fugata caligine peccati, æternum nobis mane nuntiavit; unde & Apostolus clamat: Nox præcessit, dies autem appropinquavit: sic ad Christi imitationem prædicator est stella matutina, potius quam quæcumque alia stella; nam sicut stella matutina suis radiis fugat tenebras noctis, & annuntiat propinquantem Solem; sic & prædicator radiis suæ doctrinæ fugat, ac propulsat tenebras peccatorum, & Christum adventum in animam denuntiat, & ideo Rupertus, & Hugo, qui ait: per stellam matutinam intelligo optimum prælatum: qui ut stella matutina fugatis tenebris annuntiat venientem Solem Justitiæ.

QUÆSTIO VI.

Quare Christus D. appellans suos Discipulos lucem mundi, statim eos confert cum lucerna accensa, quæ uni tantum domui præluet?

19.

Honorans Christus D. suos discipulos, ait eis: Vos estis lux mundi: & non potest abscondi civitas super montem posita, & statim adjungit: Nec accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt: quæ non mulùm inter se coherere videntur; nam lux mundi ex suo munere habet diffundere se per totum orbem: at lucerna posita super candelabrum, hoc tantum vendicat, ut uni domui dumtaxat præluet: quomodo ergo Christi discipuli dicuntur lux mundi, & lucerna super candelabrum.

Respondet primo, quod his denotatur, quod Vir Apostolicus tanto affectu, ac charitatis ardore intendat illuminare unam domum, ac totum orbem, ac si una anima sit illi tam chara, ac totus orbis nec minus laboris impendat pro lucranda una anima, ac pro omnium universitate. Vide quæ dixi tom. 3. in Evangelia, cap. 26. quæst. 2. n. 13. & cap. 29. n. 73. & tom. 4. cap. 26. quæst. 6. n. 40. & cap. 35. quæst. 18. n. 155.

20. Perfecta charitas id est exhibit pro omnibus, ac pro uno.

Secundò: Respondet D. Augustin. tract. 23. in Joannem, & ait: Cum discipulis diceret Jesus: Vos estis lumen mundi, ne sibi aliqui tributum putaret, quod de solo Christo intelligendum esset, sicut lucerna vento superbia extinguerentur cum dixisset: Vos estis lumen mundi, continuo subjungit, nec accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt: Christus magnificam suam charitatem erga discipulos ostendit, dum præclarissimè sui elogium, quod sit lux mundi, cum eis commune concessit, & ne ex tanta honoris celsitudine, Vos estis lux mundi: aliqua vanitatis gloriosa subreperet, statim restringendam fuit ad lucernam domus; Ne lucerna vento superbia extinguerentur: Ne ergo discipuli vanæ gloriæ obnoxii ex tanta dignitate concessa, Vos estis lux mundi: æqualitatem cum Christo æmularentur; aliquid tributum putarent, quod de solo Christo intelligendum erat: statim restringitur, cum dicuntur, ut lucernæ in domo, quæ facile uno flatu ventis extinguitur, ut inde admonerentur, ne tanta dignitatis gloria, vanitatis fletu periret, ac deperderetur.

Munus à Deo accepti custodiendum, ne vanitate periret.

Ait Propheta Habacuc cap. 3. n. 16. juxta Septuaginta: Custodivi, & expavit venter meus à voce orationis labiorum meorum: Nota illud Custodivi. Antequam Propheta labia moveat in oratione, antequam aliquid donum pavendum, ac venerandum ex Divina largitate accipiat; primò omnium ad istam custodiam, ac os clausum se præparat: Custodivi: Ne aliquid tantum exterius appareat. Cur oraturus tanta custodia se communit, ac accingit? Oprimè ille sciebat Divina dona sua publicatione, ac manifestatione deperdi, ac magnam sui jacturam facere; & ideo cum ad orationem se disponit, simulque divinum aliquid accipiendum, prius se undique claudit, ac omnem obrurat aditum, ne aliquis vanitatis flatus ingrediatur ad omnium ruinam, & jacturam, ut prima hominum parens dum Divina mandata evulgat, in magnum præcipitum ruit. D. Chrysológus serm. 67. & ait: Custodivi, & expavit venter meus à voce orationis labiorum meorum: Postquam divini numinis senserat largitatem, custodivit se, ne se hostem, ne inimicum, ne latronem se iterum sicut in Paradiso, sustineret. Dum Prima parens custodivit in pectore divina eloquia, in innocentia perseveravit: at dum serpenti declaravit, Præcepit nobis Deus, ne comederemus, ne tangeremus: omnia mulier perdidit, sicut perdunt illi, qui incidunt in latrones, ac crudelissimos hostes; & ideo cautior

22. Habacuc. Septuag. Dei dona dum publicantur pericunt. D. Chryl.

in

Propheta ad divina dona excipienda ori fræna adhibet, ne aliquid prædicet.

23. Cum Rex Saül prævaricatus fuisset Domini præceptum in Amalecitarum excidio, optimis malè avarus parcens, ut ea possideret, Samuël Divinam indignationem, ac sui Regni terminationem, abiecit te Deus ne sis Rex. Quo ille maximè commotus ait: Peccavi, sed nunc honora me coram senioribus populi mei & coram 2. Reg. 15. Israhel: 1. Reg. 15. n. 30. Peccavi, dixit Saül, quo & divinam iracundiam mitigare poterat, & veniam obtinere, & utrumque regnum, tam æternum, quam temporale, sibi firmare, tamen illud Peccavi, dum honoris studio elicitur, ultimum Saülis excidium consummavit. Galfridus ibi apud Tilmannum. Sic ait: Peccavi: sed nunc honora me. Va misero, quia non perstitit pro indulgentia supplicans, & exorans. Visisset enim, audeo dicere, & Divinam flexisset iram; & sententia retractationem obtinisset, si in fluctibus perstitisset; sed quam cito miserum invenit de sua reprobatione solatium; ut honorem retineret humanum: Miser, & verè Miser, quia Peccavit quo alii dum intimo in corde abscondunt: summam salutem negotiantur; ipse modica honoris externa vanitatem omnium mereatur jacturam: Peccavi: ut honorem retineret humanum.

Galfridus. Saül vanitatis studio omnia perdidit.

QUÆSTIO IV.

Quare Christus D. in præsentis præcipit suis Discipulis, ut eorum opera luceant coram hominibus, cum infra hoc prohibeat?

24. Ait Christus D. in præsentis: Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in caelis est: & amen infra, cap. 6. n. 1. & 5. monet suos: Attendite, ne justitiam vestram facias coram hominibus, ne videamini ab eis: quam difficultatem late expendi citato cap. 5. q. 21. 22. 23. & ratio genuina est, ut opera fiant, non propter gloriosam nostram, sed propter gloriam, & honorem Dei, & cum omnia ibi dicta sint; ad majorem doctrinam.

25. Et primò valde mirum est, cum Christus D. in præsentis de doctoris, ac Prædicatoris munere agat, cujus officium linguæ, ac oris est negotium; tamen Christus D. ait in præsentis: Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona: & quænam sit lux ista, quæ lucere debet coram hominibus, ipse Dominus explicat: ut videant opera vestra bona: Non ait Dominus, ut vox vestra compositè resonet in auribus, veritatem proclamet, pœnitentiam resonet: sed sic lux vestra luceat, ut virtutes irradiet, ac tota vita justitiæ, & honestatis fulgorem emittat, & nullum de verbis verbum facit. Nam ait Pelusioti lib. 1. epist. 46. Actiones sermonibus hand indigent: Vita ipsa bene, & rectè ordinata, ac bonum exemplum, vivus, & efficax sermo est, & de decore propriæ vitæ, sermo elegantior, ac venustior prodit. Emislenus ait: Major est splendor operis, quam sermonis, inde non ait, ut audientes vestrum bonum sermonem glorificent: Patrem vestrum. Sed quid ait?

Prædicator potius agat de vita, quam de sermone.

Pelusioti.

Emislenus.

Ut videatis vestra bona opera glorificent Patrem.

Secundò: quid est, quod Christus D. præcipit, ut opera nostra bona luceant coram hominibus, cum inde sint exposita magno vanæ gloriæ periculo provenienti ex inventum oculis: Tamen perfecta virtus conscientie metu, ac stimulo sui secuta est, & omne periculum excludit. D. Zeno scribit de Justitia ait, Vera justitia præter ceteras virtutes, tota se ad alienas utilitates colligit, atque explicat, sciens quid Deo principaliter debeatur, nil sibi ipsa consilians: fideliter Deo studet servire, non tibi, sicque ab omni alieno intuitu præcavet, ut in nullam censuram incidat. Sic tamen, ut sentiri se magis cupiat, quam videri: plane cauta, ne quam declinet in partem, ne in aliquo se ipsam reprehendat. Expende præclaram sententiam: Ut sentiri se magis cupiat, quam videri: Vera virtus potius sentiendi est opere, modestia, humilitate, charitate in Deum, ac proximum, quam videnda est aliorum oculis, & sic conscientie metu cauta est, ut ita perluceat, ut nihil sibi proprium relinquat, sed omnia sine ulla jaçtancia Deo refert; sicque omnem suam virtutem occultat, & abscondit. Vide sup. n. 23.

D. Zeno.

virtus prudenti cautela à vanâ gloria custodienda.

Postquàm Pharaon vidit somnium de septem bobus, & septem spicis & nullus esset ex sapientibus Egyptiorum, qui interpretationem posset reddere: vocatus Joseph ait Regi Pharaoni: Absque me Deus respondebit prospera Pharaoni. Genes. 41. n. 16. Bene poterat Joseph suam scientiam, ac sapientiam ostentare dicens, & si tui conjectores, ac sapientes de hac re nihil valuerunt dicere; Ego autem veram interpretationem proferam, nihilominus hanc gloriolam nullo modo sibi arrogat, sed ait: Deus absque me: id est sine meo interveni, me non interveniente, respondebit Pharaoni: Non ait, respondebit mihi, ut ego dicam Pharaoni, sed respondebit Pharaoni; tanquam miserans ejus sollicitudinis, ac curæ, & ita nihil sibi arrogat, ut omnino alienus ab omni vanâ gloria, quæ omnium bonorum est spoliatrix. D. Basil. Magnus in Constit. Monastic. cap. 11. & ait: Fugiamus inanem gloriam dulcem spiritualium operum spoliatricem, tineam virtutum, blandissimam bonorum nostrorum depravationem, tandemque mortiferi hominum poculi porrectricem. De his multa variis in locis.

27.

Genes. 41.

Maximè vigilandum, ne vanâ gloria spurpiat nostra bona opera.

Inimici diligendi.

QUÆSTIO VI.

Quare cum idem sit Dominus Deus utriusque Testamenti, tamen mandatum de diligendis inimicis, tantum in lege Evangelica expresse declaratur, ac mandatur?

Quod dicitur inimicorum semper in omni lege fuit prohibitum, ac vetitum, ut late ostendi citato c. 14. q. 1. n. 5. & 6. ac seqq. tamen hoc mandatum de diligendis inimicis, eis que beneficiando expresse, ac aperte declaratur est in lege nova à Christo D. ut ex Sanctis Patribus ac communi

28.

Status quaestio-nis.

communi sententia dixi eodem cap. 14. q. 4. n. 33. 34. 35. Quæstio est cum idem Dominus Deus utriusque testamenti, idemque Dominus Deus qui legem antiquam dedit: & novam per evangelium promulgavit. Cur ergo idem Deus antiquis nullum fecit verbum de diligendis, ac beneficiandis inimicis, ut modò in hac lege Evangelica præcipit?

29. Respondeo: Antiquitus Deus sic uni populo suo se communicabat, & sic erat addictus ei, ut sua beneficia ei tantum videretur conferre, nullo modo permittens ad extraneos, ac alienigenas transire. At verò modò post Christi adventum omnibus, tam Judæo, quam Græco ipse se præbet, in omnemque sua beneficia expendit, ac elargitur. Et ideo quandiu suo populo electo, ac dilecto singulariter attendebat; abstinuit se aliquid de alienis mandare, ut nunc facit, quando omnes, tam suos, quam alienos fovet, ac suis beneficiis recreat, ac implet. Tertull. libr. 4. Contra Marcion. ait: Creator secundum naturam ordinem primam in proximos docuit benignitatem, emissurus eam postea in extraneos, & secundum rationem dispositionis suæ primo in Judæos, nostra in omne hominum genus: Ideoque quandiu intra Israël erat sacramentum, merito in solos fratres misericordiam mandabat: O præclarissimus mundi gubernator, totiusque gubernationis illustrissimum exemplar! non requirit in aliis, quod non facit ipse; sed tunc solum rem fieri ab aliis mandat, quandiu eam ipse exhibet; & hac de causa pro tempore duo beneficia amoris signa expendebat uni populo, de alienis nullum declaratur præceptum, sed tantum de proximis, ac amicis. Et ideo quandiu intra Israël erat sacramentum, merito in solos fratres misericordiam mandabat: At vero modo, cum non in uno populo, sed in omnes ejus charitas exundat: Creator secundum naturam ordinem primam in proximos docuit benignitatem, emissurus eam postea in extraneos. Ad ejusque exemplum exundet & nostra, ut nihil fieri præcipitur, quod nos prius non facimus: pro quo vide multa verb. Prædicator, vel Prælati.

Tertull.

Non requiritur ab aliis, quod tu non facis.

30. Tamen circa hæc verba: Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos: meritò addubitat D. Augustinus in quaest. novi, & veteris testamenti, q. 168. Ubi ait citatus Augustinus, quod ex his verbis oritur & grandis quaestio, cum huic præcepto Domini, quo nos hortatur orare pro inimicis, multæ aliæ scripturæ partes videantur adversæ, quia in prophetis inveniuntur multæ imprecationes adversus inimicos, imò in Apocalypsi 6. n. 10. legimus Martyres orare, ut vindicentur. Cui objectioni sic respondet Augustinus, & ait: Animæ occisorum clamant, vindicari se postulant: sicut sanguis Abel clamavit de terra sine voce, sed ratione: non enim tam impatientes sunt sancti, ut urgeant fieri, quod sciunt tempore præstito futurum. Iusti diligunt suos inimicos, ac persecutores, & pro eis orant: Diligite inimicos vestros, orate pro persecutoribus vestris: Diligunt ex charitate, sed ratione, ut id, quod ratio, & justitia quaerit, exequatur? Quamvis sancti alicui videantur imprecari mala, eique supplicia infligere, ut Moyses in Idololatrias, David in homicidas, Elisæus in pueros, non ex

Justus ex charitate orat, ut non ex justitia puniat.

odio, vel ex affectu charitatis, nam valde frequenter, & magno fervore orabant pro eis, ut Moyses diceret ad Dominum: Aut dimitte eis hanc noxam, aut dele me de libro tuo: Exod. 32. n. 31. imprecabantur ergo eis mala ratione justitiæ ita erat perfecta eorum charitas, ut justitiam non læderet, sed vices suas adimpleret.

Exod. 32.

Cum maximè Machabæorum tempore Populus Israël multis laboribus premeretur; apparuit Oniæ sacerdoti Vir quidam ætate gravis, dicens quod in auxilium ejus vir alius astabat, nempe Jeremias, dicens: Hic est fratrum amator, & populi Israël: hic est, qui multum erat pro populo & universa sancta civitate Jeremias 2. Matth. Propheta Dei: Malchabæor. cap. 15. n. 14. Prælia, Amos, Jona, ceterisque Prophetis apparuit Judæ Jeremias, ut notat Cornelius, quia ipse ingenti zelo per 45. annos prophetans laboravit pro salute Israël ad impediendum gentis suæ excidium; & inde ipse est. Qui multum orat pro populo, & universa civitate: & tamen ipsi Propheta tam vehementer diligenti populum suum, mandatur à Deo, cap. 1. n. 10. Jeremias, Ecce constitui te hodie super gentes: & super regna, ut evellas, & destruas, & disperdas, & dissipes. Ut faciat, nempe, extremam devagationem, ac desolationem in Judaica Republica, aliisque Regnis; excellentissima Propheta virtus ex charitate orabat, ita tamen, ut justitiæ partes adimpleret ex intimo affectu, pro populo orabat plusquam alii, ut indulgentiam, ac misericordiam impetraret; tamen poenæ ex justitia requisitæ non desit, sed generoso, ac forti animo exequatur: ut evellas, & destruas, & disperdas, & dissipes: cum eximia charitate erat simul eximius justitiæ affectus.

31.

2. Matth.

15. Cornelius.

est multum orat, ex justitia tamen puniat.

Jerem.

Ait Regius Vates Psalm. 108. n. 4. Pro eo ut me diligere, detrahebant mihi, ego autem orabam: cum mei, nempe inimici tenerentur multum me diligere: detrahebant mihi, maligno ac canino dente me corroddebant, ac multis calumniis, ac convitiis me appetebant; Ego autem orabam pro eis, nempe jam, ut notant D. Augustinus. Noster Incognitus, Domini mandatum adimpleret: diligite inimicos vestros: Quomodo hoc potest stare, cum ipse in suo testamento disposuerit filio suo Salomoni: Habes quoque apud te Semei filium Gera filii Jeremi de Bathurim, qui maledixit mihi maledictione pessima, quando ibam ad Castra... Tu noli pari eum esse inimicum. lib. 2. Reg. 2. n. 8. Si ipse ex magna charitate pro detrahentibus, ac calumniantibus orabat, quomodo mandat Semei pro calumnia & injuria inflata interficeret; sic sanctus Propheta charitatis mandatum adimplebat, oratione fusa pro inimicis ut integritas justitiæ esset illata, ex impunita Semei audacia alii arriperent occasionem ad regalem dignitatem contempendam, simul maledictionem in Regem impingentes. Abulens. ibi q. 18. David jubendo occidi Semei, non peccavit, quia non ex mala intentione, vel desiderio vindictæ, sed amore justitiæ... Nam si Salomon non occidisset Semei populus sciens, quod maledixisset Regi acciperet audaciam ad maledicendum, propter impunitatem illius.

32.

Psalm. 108.

D. August.

Incognitus

3. Reg. 2.

David orat pro inimicis, ut integritas justitiæ illata sit.

Abulens.